

Історія села Кургани

Березнівського району Рівненської області.

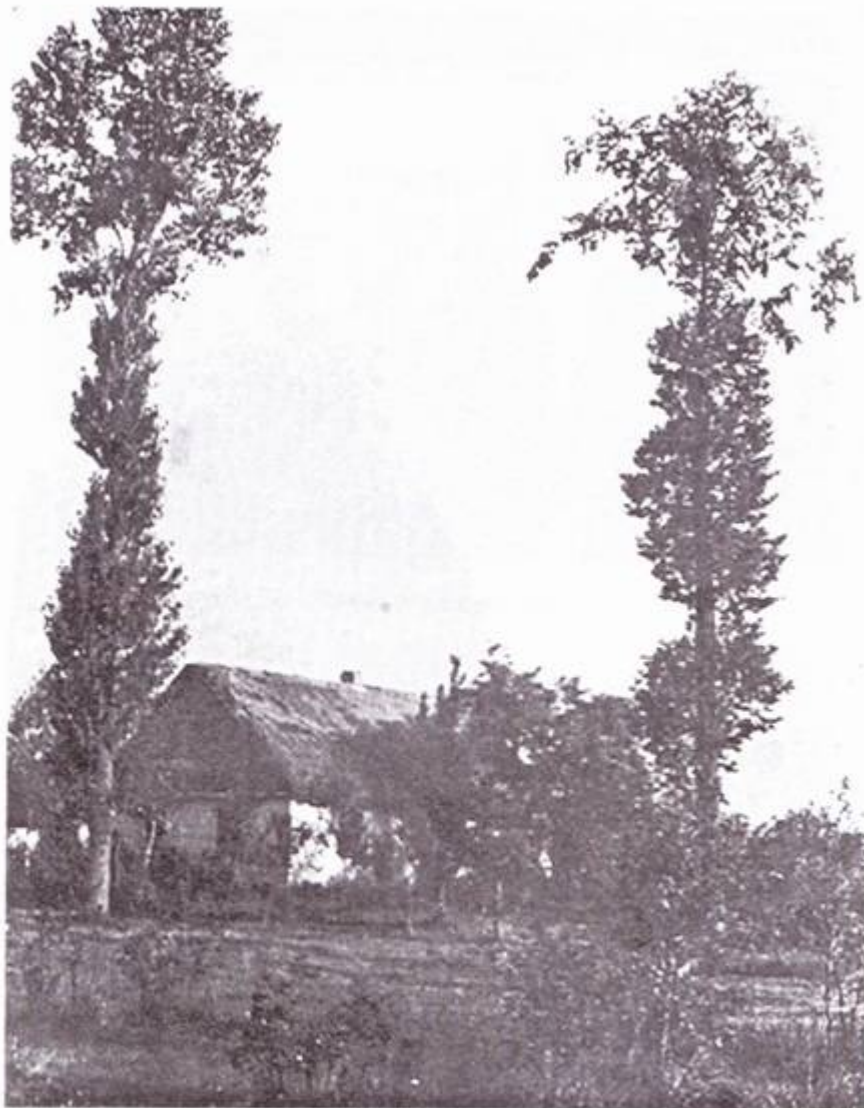
Село Кургани розташоване 8 км від райцентру Березне, населення становить 566 чол. Вперше згадується село в 1910 році. Село взагалі дуже цікаве своєю історією. Воно мовби справді примостилося на піщаних пагорбах серед поліських рівнин, що колись із трьох боків оточували село топкими болотами. До 1939 року це була німецька колонія, тому забудови яскраво відрізнялися своєрідним стилем серед сусідніх польських сіл. А нова історія села почалася з 1940 року, коли на місце німецьких колоністів приїхали українські переселенці з-за Бугу, тобто теперішньої Польщі, та з Бойківщини, що теж відійшла від України відповідно до угод між Сталіним і Гітлером. Виростали діти серед яскравого суцвіття різних культур: забужан, бойків і полішуків на своєму невеличкому Курганському п'ятачку.

В 1948 році в селі Кургани був організований колгосп ім. Жданова. Жителі села піднімали сільське господарство: лопатами садили кукурудзу, вручну тягали маркери - робили рядки, сіяли бурячки, носили кошиком гній. По попіл їздили на Велике Поле. Льон сіяли теж вручну, пололи, рвали, мочили, щоб було білим, били прачами терли, робили полотно.

Перший трактор прийшов десь в 1950 році. В 1951 році колгосп приєднали до Кам'янки, тоді людям стало легше працювати, тому що в Кам'янці було більше техніки. Тяжко було весною. Давали на кожную хату 0,5 га землі за день зорати. Якщо нема чоловіка - орали жінки. В листопаді 1975 року було затверджено кормове господарство, яке почало працювати з 1976 року. Першим директором був Несенчук В. І. З 1978 року керував кормовим господарством Тихончук Г.П. Це господарство об'єднувало землі Зірного, Березного, Курган, Рожка, Сівок. За час функціонування господарства активізувалось будівництво жилих будинків.

Село знаходиться поряд з трасою, яка з'єднує районний центр Березне з обласним Рівне. Навкруги село оточують лісові насадження. На нашій території росте багато лікарських рослин, деякі з них занесені до Червоної книги. Це первоцвіт, сон-трава, анемона, підсніжник звичайний та ін.

Одним з відомих особистостей, пов'язаних з історією села є письменник, автор відомих романів «Столочене жито», «Межа», «Здобути, або не бути» та багатьох поетичних збірок Святослав Праск. На початку далекого 1940 року в село приїхав Богдан Йосипович Праск, виходець зі Львівщини. Школа, якою він завідував, містилася десь посередині села під Кам'янськими хуторами, коло Мусійкової копанки. Ось тут в 5 квітня 1941 року в сім'ї директора школи і народився Святослав Праск.

*Хата в с. Кургани
Березнівського р-ну,
в якій народився
і виріс Святослав Праск.
Світлина 1960 року.*

Святослав Праск з матір'ю та батьком. 1961 р.

Родина Святослава Праска. Справа наліво: дідусь Василь Бурда, бабуся Магда, мати Надія, батько Богдан та дядько Євген Рябчинський. с. Кургани. 1961 р.

Завідувати школою довелось Богдану Праску лише 6 років. Але це були справді насичені активною працею роки. Лише в денній школі нараховувалось більше 100 учнів, а ще більше навчалось у вечірній школі. В одному класі навчалися діти різного віку, всі вчилися читати и писати.

Колектив учнів Курганської польської школи 1949р.

Новобудова Курганської ЗОШ 1981р.

Пізніше, в 1946-1950 роках, навчання учнів проходило досить простому і світлому приміщенні колишньої німецької кірхи, де пізніше був Курганський сільський клуб.

В подальші роки в селі Кургани функціонувала лише початкова школа. Учні старшого віку навчалися в Кам'янській восьмирічці.

Пізніше, коли було створено кормове господарство, в селі, під керівництвом Григорія Пилиповича Тихончука, розпочалися будівельні роботи школи. Тільки дякуючи зусиллям, старанням Григорія Пилиповича, в листопаді 1988 року радо зустріла дітлахів нова школа. Першим директором нової школи була жінка - Ключко Ольга Костянтинівна, а з липня 1989 і до липня 2014 року директором школи працював Олефір Микола Сергійович.

Населення с. Кургани становить 566 чоловік. На даний час село розбудовується. В селі функціонує ЗОШ І-ІІ ст. ФАП, два магазини, на території працює ПрАТ "Березнівське птахопідприємство", СФГ "Кургани".

Матеріали зібрані та записали з вуст старожилів-
Вч. історії Неберикут Тетяна Мартинівна
Вч. географії Корицька Олена Юріївна

Підгот. Михайлюк Оксана Юріївна, 2014 рік
(097)51-44-468